

да докажатъ, че славянскиятъ народъ още въ V-то столѣтие е билъ раздѣленъ на множество племена, че тие племена сѫ биле вече отчасти чужди между себѣ си и че черковно-славянскнть или старо-българскнть езикъ, съ своята богата литература, са е появилъ навреме да сближи изново разсъжденните части (гл. „Очеркъ Истории Писмен. у Славянъ“ отъ Мацневски, стр. 8). Това е вѣрно. Първата черковна литература са е появила въ IX-ята вѣкъ. Тая литература въ онова време или, да кажеме по-правилно, за онова време е била твърде богата. Разбира са, че „като била обогашенна, говори В. Григоровичъ, не само съ преводи, но и съ оригинални сѫчинения, тя заедно съ свѣщенното сѫдѣржане, е могла, както са предвидѣло, да сѫхрави до най-новите поколѣния твърде богатъ и твърде разнообразенъ славянски езикъ. Но различни сѫбития, които измѣниле битовите (родственните) отношения на славянете и влиянието на времето сѫ станале причина, щото езикътъ на тая литература малко-помалко да изгуби своето древнйо знамѣнование, защото сѣки народъ, до когото доходиле свѣщенините книги, го измѣнивалъ и опростѣвалъ по силата на своето нарѣчие“. И сѫщото това, по думите на тоя писателъ, е происходило не безсѫзнателно. Българо-славянските книги сѫ биле измѣнени отъ другите славянски племена, — по-напредъ отъ русните, а послѣ отъ сѫрбете, — именно за това, защото историческнте обстоятелства сѫ отдалечиле още повече славянските нарѣчия и защото между писателите не сѫ сѫществувале вече никакви взаимни спошепия. Че това измѣнение са е извѣрили не безсѫзнателно, а съ намѣрене, свидѣтелствува прописката въ „Сбор-